

Да ли је Путин омануо - или је управо желео да се ово догоди?!

Пише: Бранко Милановић
петак, 03 јун 2022 20:33

Ситуацију је могуће сагледати и на другачији начин. Шта ако су санкције Запада у руском дугорочном интересу? Односно, шта ако се потпуни раскид са Западом у Русији не види само као губитак већ актуелна руска власт сматра да је он у фундаменталном и дугорочном интересу Русије: прекид свих веза са Западом након три века коначно ослобађа Русију да следи сопствени курс.

Владимир Путин и Сергеј Шојгу у Сочију, 10. маја 2021.

По било ком стандардном показатељу који мери обим остварених циљева у односу на прокламоване, рат Русије против Украјине би био неуспешан. Украјина је милитаризованија него икад раније; она је вероватно једна од најмилитаризованијих

Да ли је Путин омануо - или је управо желео да се ово догоди?!

Пише: Бранко Милановић
петак, 03 јун 2022 20:33

земаља у свету у овом тренутку; безбедност Русије се значајно погоршала; НАТО се није вратио на позиције из 1997. године већ је даље напредовао и консолидовао се. Запад је јачи него раније. Дакле, да ли је Путин омануо?

Можда. А можда и не. Претпоставимо да прави циљеви „специјалне војне операције” нису они који су били најављени, већ неки сасвим други.

Суверенитет vs. доходак.

Да бих указао шта би они могли бити, морам да се вратим на један свој рад из октобра 1996. настао као [радни документ Светске банке](#) и касније објављен (доступан [овде](#)), а који сам недавно укратко резимирао на Твитеру ([овде](#))

). Рад је прилично сложен јер се бави економским и политичким силама које воде земље ка стварању савеза и унија, или да преферирају отцепљење, али његов основни модел је једноставан. А он је овакав. Државе (и њихови лидери) теже двама добрима: суверенитету и богатству. Суверенитет значи слободу доношења политичких и економских одлука са што је могуће мање ограничења од стране других земаља; богатство значи висок ниво дохотка (висок БДП по становнику). Међутим, проблем је компромис између ова два циља. Државе могу постати богате само ако су мање суверене, односно више глобално интегрисане. Да бисте били богати, потребно је трговати, развијати технологију заједно са другима, слати људе у иностранство да овладају новим вештинама, саветовати се са странцима или их чак унајмити. Све ово подразумева много већу међузависност економија и поштовање међународних норми и правила у погледу трговине, права интелектуалне својине, домаће економске политике, конвертибилности валута и слично.

Да бисмо ово појаснили, узмимо два екстремна примера: Северну Кореју и Белгију. Северна Кореја практично нема ограничења у доношењу економских и политичких одлука: може да прави нуклеарне бомбе јер није потписница споразума који јој то онемогућава, може да наметне царине или забрани увоз робе колико жели, може да штампа новац колико год хоће јер јој валута није заменљива ни за једну другу итд. Али, због свих ових разлога, она је и веома сиромашна. На другом крају спектра је Белгија, која нема сопствену валуту, чија је фискална политика ограничена правилима ЕУ (Споразумом из Мастрихта), трговину одређују ЕУ и СТО (Кругман, како је цитирано у мом раду из 1996: „Европски споразум из 1992. није толико трговински споразум колико споразум о координацији политика које су се историјски сматрале унутрашњим”), о спољној политици одлучује ЕУ, а о војном ангажовању НАТО. У смислу показатеља

Да ли је Путин омануо - или је управо желео да се ово догоди?!

Пише: Бранко Милановић
петак, 03 јун 2022 20:33

аутономије или суверенитета, Белгија практично нема ниједан. Али она је богата.

Обележавање 90. годишњице оснивања Корејске народне револуционарне армије у Пјонгјангу, 26. априла 2022.

Остале земље равнаће се дуж различитих тачака компромиса између суверенитета и дохотка. Величина државе ће такође бити важна: САД ће уживати већи суверенитет за дати ниво дохотка јер је велика земља: долар је светска резервна валута, Америка је главни актер у бројним трговинским преговорима, предводи НАТО итд. Али неће бити имуна на компромисе. Размотримо Трампову одлуку да започне трговински рат са Кином. Тиме је дао је већи политички простор САД (укључујући и могућност да наметне нове царине), али је вероватно смањио њен доходак.

Руски изолационизам.

Е сад, са идејом компромиса између ове две пожељне ствари, вратимо се Путину и његовој групи саветника из министарстава моћи. Претпоставимо да су дошли до следећег закључка: покушаји Русије да се вестернизује од Петра Великог наовамо, били су неуспешни. Русија није успела да сустигне Запад пре 1917. године, када је усвојила екстремну западњачку доктрину која је умањила територију Русију давањем потпуне, тренутне независности Финској, Пољској итд, а затим је прогласила једнакост нација и дала им право на самоопредељење свима, што је на крају довело и до распада земље 1992. године. Затим је усвојила либерализам, такође увезен са Запада, чији су резултати били драматично осиромашење становништва, повећање смртности и број самоубиства, и запањујућа пљачка имовине коју су стварали милиони руских грађана. Током тог периода Русија је изгубила способност да сама одлучује о својој политици: слепо је следила Запад. Понудила је САД своје војне базе у Киргистану, а није добила ништа заузврат; пристала је на ограничено ширење НАТО-а, али је за то награђена тиме да се он проширио до њених граница; придружила се разним европским телима, али само да би била критикована од њих; приватизовала је своју привреду како су сугерисали западни стручњаци, али је сав новац отишао у иностранство. Дакле, да би повратила своју економску и политичку аутономију, она мора одлучно да раскине са Западом. Треба да постане независна евроазијска сила чија ће интеракција са Европом бити ограничена на минимум. Коначно, Русија мора да се креће у правцу супротном од оног који је зацртао Петар Велики почетком 18. века.

Да ли је Путин омануо - или је управо желео да се ово догоди?!

Пише: Бранко Милановић
петак, 03 јун 2022 20:33

Да ли је Путин омануо - или је управо желео да се ово догоди?!

Пише: Бранко Милановић
петак, 03 јун 2022 20:33

